

Sy-li spěwat,
Pilnje dželať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Prez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje dželať
Wšědny dny;
Džeń pak swjata,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes ma
Njeh čí khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Sserbske njedžel'ske lopjeno.

Wudawa so kóždnu robotu w Smolerje; knižničkej zerni w Budnjichinje a je tam ja schwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostac.

Njedzela Čstomih.

Prěd. Sal. 7, 3—5.

Hdyž město abo wjetchu wješ pschěhodžisch, nadenđžesch kěže, na kotrychž scženach, i wjetšcha wysche durjow, čitajsch, i čim so nutskach sabjeraju. Wožebje pschekupske a pivne kěže a domy, k wšchelakim slóšchtowanjam naprawjene, i wulkimi napisknami k fastupej wabja. Ale nihdže hiščeže njeišk kěžu i napisknom namakal: kěža žalosčenja. Njeje dha tajkich? Ach Bóh móže kóždnu kěžu bóršy do kěže žalosčenja pschewobročić, tež tvojju, w kotrejž nětko hiščeže wjekele bydli; tehodla njeje trjeba, wožebite kěže žalosčenja twarič. Hdyž Bóh to čini, ma to čłowjek swjetscha sa njesbože a je srudny. Nasch tekst je hinajšcheho mēnjenja, hdyž praji: Lěpje je, do kěže žalosčenja kchodžić, dylti do pivneje kěže. Wón kěžu žalosčenja jačo schulu wopiškuj, w kotrejž móžesch to nawuknec, schtož je sa tvojje duchowne žitwenje to najnusnišche: ponižnosć. A kať so to stanje?

1. W kěži žalosčenja so wšchitke myšle hordosče a naduwanja sniča. A hordosče je kóžda wutroba pschihilena. Kóždny chze na swojich puczach, psches swoju móz a mudrosć swoje sbože namakac a njecha Bohu, wot kotrehož wšchitkón dobry dar pschitadže, niczo winojty byč, khiba jenicžy žitwenje, a tež sa to so jemu ledna hdy džakuje. W čimž swoje sbože pyta, je jara wšchelakore. Jedyn sa bohastwom honi, so by mohł knjesa hrac a wšchědnje w krafnym wjekele žiw byč. Druhi žedzi sa klawu a česčju psched swětom. Tjeczi chze se swojimi skutkami khibi klawne mjeno mjes swojimi potomnikami dobhec. Čažo drusy, kiž k temu darow nimaju, bychu hižom spokojom byli, bychu-li swojim džěčom mohli lěpschi

pschichod psches dobru žentwu šhotowac a khibi tať kchwalbu starosčimnych staršich dobhec. Tu so hiščeže jich hrosna hordosč je schkitom winowateje starobliwosče khyje. Čzi pak, kiž niczo nimaju, i čimž mohli blšschěčec, na wopradowže kměschne wěžy pschindu, so hordžo se swojej rjanosču abo se swojej draštu a teho runja. Samery wšchitkich tych jenož na semške wěžy džaja, niczo wyschšche woni njesnaja. Najhordžišchi pak mjes wšchitkimi so tamni farisejšy, kiž so se swojej wumyšlenej prawdosču a čestnosču wulzy činja a Božu hnadu sazpija, ja kotrejž tamni swojeje tupošče a duchowneje lěnjosče dla so njeprascheja. Nješk pak woni wšchitzy kaž džěčzi na frošmjenu, kotrejž dyrba do schule, so bychu i najmjenscha to najnusnišche nawukli, schtož sa swoje wěčzne sbože trjebaja? Šotra je tuta schula, kiž jich ponižnosć wuczi?

„Mudrych wutroba je w domje žalosčenja,“ praji nasch tekst. W domje žalosčenja semjreth leži. Jeho najbližichi pschuwini so wočoło njeho šhromadžili. Žich woczi so pokne khlšow, jich wutrobny pokne želenja a žarowanja wo horzo lubowaneho, kotrehož je khiberč jim rubila. Tam fastupi se swojimi hordymi myšlemi wo swojej hódnosči, česčzi a dostojnosči, se swojimi daloko khabazymi saměrami na nadžijepokny pschichod sa khibe a swoje džěčzi, se swojej wot kničomnosče, hordosče a khibičiwošče nadutej wutrobu. To čzi drje česčto padnje, ale ty so kěže žalosčenja njemóžesch smineč, tón semjreth je i tvojeho pschecžestwa, tebe so na pschewodženje prokhl. Nětko to čželo w kaschěžu widžisch, ty i druhimi sa kaschěžom k rowu krocžisch, ty khlšchisch předowanje: Wšcho čželo je jačo trawa a wšchitka čžłowjeczna krafnosć je jačo kwětka na polu; trawa swjadnje, kwětka wotpadnje, — praj, mohł so ty

dha domoj wrócić bjes teho, jo by něšto nauwknul? „W kžěži žalosczenja je kónz wšchěch ludži, a žiwý wosnje to k wutrobje.“ Njeje či tam tež twój kónz psched woczi stupik? Mohl-li ty tu žple tupy a symny wostac, by ty tola w najhlubšim duchownym spanju ležal. Je-li hiščeže klaba schriczka žiwjenja we tebi, dyrbjal ty to hebi k wutrobje wšac, pschetož „žiwý wosnje to k wutrobje.“ Što dha? To štož je čłowjekej wužitne w jeho žiwjenju (7, 1.) Bě semrjety w swojim žiwjenju žnano tež tak, kiž i horzym žadanjom jenož sa šbožom, bohatstwom a česecju tuteho swěta stejese, a je wón nětko se wšchitkich swojich prózowanjom a staranjom wo pschichod njejabzy storhnjety, duž dyrbjal ty w domje žalosczenja nauwknuc, kať nje wěsty je tón pucž na kotrymž ty stejisch, kiž tež sa ničim druhim njehonisch. Bě semrjety, kotrehož dla ty do doma žalosczenja dyrbjese, młodženz abo młoda holza, kotrajž w kžějazej młodoježi a w psche knicžomnoježe so blyhčeschtaj, mějesche ty hebi k wutrobje wšac, što skónčnje žnjercž i čerwjonych lizow a rjanosče čžela scžini: žratwu čerwjow. Abó bě to schědžiw, kotryž do kłuposče a nahramnosče saplecženy kłbla na kłbla nahromadžese a ženje jich hiščeže dojež njemějesche, duž by we domje žalosczenja widžal, što hebi nětko wot swojich kłbłow žobu wosnje: žnjertne woblecženje a mašu drjewjanu kžěžu. Bě pak tón semrjety wěrijazy kšesčžijan, kotryž je we swojim žiwjenju najprjedy Bože kralestwo a jeho prawdosčž pytal, a kotremuž je Bóh tehodla tež wšchitko pschidal, štož sa žwoje čželne žiwjenje trjebase, duž drje njebudžese to sduchowanje podkłčičž mōž: Š to by moja duscha wumrjela žnjercže praweho a moje skónčenje bylo jako teho, kiž je tak wjekele a šbožnje w swojej wěrije wužnyl! Šlaj, to wšchitko je wužitne lékařstwo sa hordu wutrobu, kotraž so njecha rad pod Božu mōžnu ruku ponižecž. Duž dži jeno prawje husto do doma žalosczenja, so by pschego bóle i teje hordeje wykřosče dele pschischol, na kotrejž hiščeže stejisch, doniž nješby najnižšči šhodžent dozpicł, hdžez twója ponižena duscha sduchuje: Ša hubjenty čłowjek, što chze mje wumōž i teho čžela teje žnjercže?

2. Namakamy pak tež hiščeže druhich, kotřiž powuczenja trjebaju, a kotřiž mōža jo w domje žalosczenja namakacž. To žu či čželnje smyžleni, kotřiž sa ničim druhim nješteja, křiba jenož sa čželnym wuživanjom. Žich šakadny žu w knihach mudrosče (2, 6—9) tak wopřbane: „Bóježe a wužiwajmy tych dobrých wězow, kotrež mamy, a wužiwajmy swojeho čžela, dofelž žmy hiščeže młodži. Napjelamy žo i tym najlěpschim winom a se žalbu a nješkomidžmy nalětnych kwětkow. Roschmy wěnzny wot młodnych rōžow, prjedy dylži swjadnu. Žadny wot naš njelutuj lōschtow, so by žo wšchudžom wopokasalo, hdžez žmy wjekele byli.“ Woni chzedža po tajkim swoje žiwjenje jenož wužiwacž, křwili žo wjekeleč, njech i teho pschindže, štožkuli sechze. Domej žalosczenja, wjelež samōža, i pucža džeja, ničo jim njeje wohidnišche, dylži napohlad morwego abo pohrjebny čžah. Čžim radšcho křodža do piwnych a tajkich kžěžow, hdžez jim wjekele a slōschowanje křwa. Tam žo i picžom, hracžom, špěwanjom a žnjercžom slōschtuja, i wjetšcha na lubej njedželi; njedželu dže, kaž mēnja, ničo druge čžinicž nimaju. Šo maju tež nježnjertnu duschu, kotrejž chze wšebje njedžela žkuzičž, jim do myšłow njepschindže. Šasch tekst tajkich „hlupych“ mjenuje, hlupych wutroba je w domje teho wjekele“. A nima wón prawje? Šlupy je tola tón, kotryž i temu, štož chze dozpicž, žrědku naložuje, i kotrymž jo ženje dozpicž njemōže, kaž hdžž čłowjek, kotryž chze wodu čžerpacž, i temu křchidnu trjeba. Njeje to hluposčž, hdžž, so by žwoje žiwjenje wužiwacł, i temu žrědku naložujese, kotrež čže na něotre hodžinki do dživjeho wjekele a žnjercža pschekadža a či na to hlōwu čžěžku, stawy šprōžne a šasparne, wutrobu wutlu a twój dom wobhdjenje

šwady a roštory scžini a wysche teho pienjesy a kłblo, čžesčž a dobre mjeno, štrawosčž, mēr a wšchitko woprawdžite wjekele pōžřewa? Še, to njerěka žiwjenje wužiwacž, ale i njeho hebi scžinicž. Daj hebi tola radžičž, kiž by dotal tak žiwý byl, a šastup do kžěže žalosczenja. Tam žnano jedny twojich towaršchom leži, kotrehož je šla, nahla žnjercž wšřjedž jeho wrōtneho žiwjenja pschekłapnyla. Šak, by-li tajki kónz tež tebi postajeny byl? Šak, by-li ty bjesse wšchego pschihotowanja psched Boži žudny stol stupicž dyrbjal? Ty žnano w swojej lōškomyžknošči rješ njesch: Mi žo tak nještanje, pschetož i přenja ja tak šle njecžinju, kaž tón semrjety, a i druga žym křuteje štrawosče. Šle runje tak je hebi tón, kiž nětko na marach leži, tež myšlil, a tola je žo štalo. Abó ty mēnišch: ty chzesch mje jenož rudžičž a šudneho čžinicž, ale na to ja njedžiwam. Šaj, twój Bóh chze, so by žo ty prawje rudžil wo swoju šbožnosčž. „Rudženje je lěpsche, dylži žnjercže; pschetož psches šrudnosčž budže wutroba polěpschena.“ Šasch Šbožnik praji: Běda wam, kiž wy žo tudny žmējecže, pschetož wy budžecže pschacž a škřwicž, ale šbožni žu či šrudni, pschetož woni budža trošchotowani; a žwj. Šawol pschistaji: Šoža šudoba nacžini i šbožnosčži želenje, wo kotrymž wōtomu žel rjeje. Duž šastup do domu žalosczenja a rudž žo niž jenož twojeho towaršcha dla, kotrehož chzesch žobu i rowej pschewodžecž, ale wo teho morwego, kiž w tebi teži, wo twuju knicžomnu wutrobu a twoje duchownje morwe waschne. Šnano da žo tón njebjeski minizar naprošyčž, so tón šchom hiščeže štejo wštaji, jón wobkřpa a ponoji, prjedy hacž žekeru i korjenju pschiloži. Šamjen.

M. w Hr.

Duša a trošcht.

Dženž žurowi žo nješbože,
Dženž čžwiluja mje štrawosče,
Dženž wolam: Šomoz polhwataj
A tšchnosče mi wotehnaj!

Što křicži mi tak trošchtuwi
A wutrobu mi polōži?
Je to dych Boži i wykřofa,
Kiž horze čželo wokřlodža?

Šaž křensčne šwony šakřicža,
Šak Boži hlōž mje namokřwa:
Budž doměry a smužitny
A njemrěj hižo do bitny.

Špschah nihny pschego jenajki
Njei' čžiščežal čžlōwškej ramjeni,
Dženž pari křlōnzo kaťate
A jutije i deschčžom wokřlōdnje.

Šdžž džecži i bliska, i dalōfa
Čži „džědo! wotřka!“ wotaja —
Šehd' myšl, so budže hinascho,
Šchtož dotal je čže čžiščežako. (Sejlet.)

Wobraj.

(Wotracžowanje.)

VII.

„Šak žmy nanej a žnyej wopokasali tu pokřlednju čžesčž!“ rjenty kžěžkar, Šurka sa ruku wjedžo, dužny wote mšchi psched Šowarjež dworom Šowarjowej, jej a jeje džecžom ruku škicžuju.

„Haj, křezkarjo, haj Jurčo, to je nam a wam pschinje-
šća ta žalostna wójna! Tebi wša nimale zyle tvoje widjenje,
mi mandželšeho domach a hyna na bitwisčezu!“

„Wowka wraji“, wotmolwi Jurč, „duž dyrhimy šo nětk
hischče wjele bóle na Boha spusčezecž, hdyž šu nam našče
semšće podpjerj tač slemjene! O, našča wowka je mi runje
to pošlednich dnjach wjele byla!“

„Haj, nam wschém tež! Bóh daj jej hischče šhwilku čaža
ša naž tu na semi, šo bychmy to čezže lěpje pschenješli!“ džesče
Kowarjowa, šebi š běšym rubiščkom špšly třejo.

„To wschaf je tež jeje pschecze pschi wschěch jeje lětach, šo by
jej Bóh hischče šhwilku mozy spusčezil, waž a tych waschich
pošlynjowacz a trošchtowacz; potom šebi pscheje š tuteho hu-
bjenšća čahnyč ša šynom a Janšom!“ trošchtowasche Jurč
pschi wschej šwojej bědnosčzi.

„Haj, haj, Jurčo, a ty šh našče wozny runje tač luby,
tač Janč, nětk hischče čzim bóle. Tola, nětk čzu nuts ša tymi
druhimi, šo mamy kusč pschihotowane, hdyž wowka š tymi po-
šlednimi wote mšchi pschindže! Šsnadž wječor kusč jow pschir-
džecze? Popošdnju wschaf budže tu hischče dom pošny!“

„Ně, ně, Kowarjowa“ wobarasche křezkar. Dženša budžecze
š tymi waschimi hromadže; šmječze tola došč wopominacz a
rošpominacz! Ale, wječor?! Šsnadž šastupimy, jeli šo ječe
potom šami?“

„To šmy! duž pschindžecze wschitzy hromadže! Nětk pač
„w Božim mjenje!“ Wascha macž domoj šhwatasche a budže
čžafacz!“ Š tutyhmi šłowami šastupi do dwora, kotryž bě knjesa
a herbu šhubič.

„Haj, w Božim mjenje!“ štrawjeschtaj křezkaraj, a štu-
pawšchtaj dale.

„Ššyn a nan! to je škoro psche wjele!“ rjekny Jurč.

„Haj Jurčo! To šo my hischče Bohu dodžakowacz nje-
móžemy, šo je tebe, njech tež še šlabym widženčškom, tola domoj
pschiwjedł!“

„Haj, nano! A drusy? Wiešeliž měšchčan, tón wšecze
něhdže w měšcze šažo šwoje kumischy twari! Temu šo ničžo
njeje štafo! Wčžera bě jow!“

„A tač! A ta šana? Bě tu ta tež?“ šo nan Jurča
prašča.

„Ně, ně! ššto šebi myšlišč! Ša něhdže w měšcze wošebnu
knjeni čžini!“

„Haj! to šu džiwne pucze, kotrež bučmy w pošlednich
lětach wjedzeni. Wóhš šebi na nimi lutyh „čžeho dla“ dla nošy
a ruzy šlamacz, njeby-li šebi šašhował wěru a — niz wěrnó,
Jurčo, njeby-li pola wowki pschczo šažo po kusč pomozny pošyl?“

„Haj, tač je!“ wotmolwi Jurč. „A džiwne to hischče
je a na lěpje žane wuhlady! Šim je šo tola tež derje štafo,
kotsiž tam špja a ničžo wjazny njewidža a nješlyšča!“

„Bóh pomhaj nětk tež Kowarjcz macžeri a tym jejnym
dale!“ rjekny š pošneje wutrobny křezkar.

„To wón wšecze budže!“ bě Jurčowa wotmolwa. Š tym
běšchtaj hacž dom doščšoj. (Kónz.)

Zyrfel a štat.

Wólby do noweho wulšostatneho šejma (Reichstag) šo
pschczo dale wotštorčuja, piža šo, šo šo halle w septemberu woli.
Wjes tym šo wschelafe druhe wólby štawažu, kotrež nam poš-
ajuja, tač šo tež w republižy myšle a mēnjenja pschemēnjenja,
šamo w Berlinje. W Berlin-Neuköllnje wotměchu šo
29. januara wólby do „radow štaršich“ kotrež šu w Bramborškej
poštajene š šobusarjadowanju škulšeho žiwjenja. Běchu tam

3 wólbné listy: 1. njepolitiska-ššchescžanška, 2. njewotwižna a
3. šozialdemokratiska. Tač daloko, hacž šu tute wólby hižo poš-
čžiwosčž dostafe, buchu wušwolentych ša šwjedjenje šchule 39 kan-
didatow ša přenju, 8 ša druhu, 1 ša třecžu listu, ša ewangelšće
ludowe šchule 218 kandidatow ša přenju, 8 ša druhu a 54 ša
ššecžu listu, a ša katholicške šchule 61 ša přenju, 30 ša druhu a
8 ša třecžu listu.

A š Wulko-Barlina tež hischče jena šruha wólba, kotraž
pschihiwšowarjam konfešionalneje šchule wšecze wješela pschih-
tuje. Běchu tam wólby do „šomory wučerjow.“ Wotodatych
bu 4 474 hložow. Š tutyh dostachu „pscheczelo konfešionalneje
šchule“ 1 905 hložow, Berlinške towarštwó wučerjow 1 635 a
towarštwó šozialistiškich wučerjow 192 hložow. Šdyž šo taššeho
hižo w Berlinje štanje, ššto dyrbjal to potom poprawom tón
wušpěch pola naž byčž?!

Rejwacz, je to hrěch?

Šdyž w bibliji nětk ša wotmolwa na tuto praščenje phtajš,
dyrbišč to wobšedžbowacz, šo w šerbškej „rejwacz“ čžitajš, hdžez
je Luther pač „Tanzen, tanzen“ pač „Reigen“ pscheložil. Ša tole
dyrbišč džiwacz, čžesč-li do žyła š pravemu rošžudej wo
rejwanju pschindž. Reja pola židow, pošajkim reja biblije bě to,
šštož to šłowo „Reigen“ abo šłowanie wójnamjenja, abo bě
šelo-reja, poš tajkim reja nimale jenož jeneje wošoby abo reja
holžow abo reja mužšlich. Reja šo rejwasche reje šameje dla a
teho wješela dla, kotrež wona šbudžowasche. Dženšnišči džer je
to runje nawopaj! Šłowanie a reja jenotliweje wošoby je
něššto jara pošredke, reja mužškeho še žónškej, to je nětkole reja,
a to wješele, kotrež nětkle jich najwjazny š rejam čžeri, je to, šo
čžze mužšiki še žónšej, žónška š mužškim rejowacz, šo čžetaj šebi
bliško byčž. A teho dla masch reju štarých židow hinač wažičž a
to wššche hacž našče reje!

Šdže šu w bibliji reje našpomnjene? Ša wjazny měštnach.
Š wězy šluscheja wošebje 2. Šam. 6, 14, 16, 2. Moš. 32, 19,
Ššud. 11, 34, Luk. 15, 25 tež Šš. 30, 12, Šr. Šš. 5, 15.
Š rta naščeho Šbóžniška je jeno to šłowo š pschirunanja wo
šhubjentym šhnu; ale praja, šo bě tón šnjes na šwažu w šana,
hdžez běchu wšecze tež reje, — wšecze, ale jenož niz w šmyšle
naščeho čžafa! — a wón je tam wješely byl š tymi wješelymi.
Šo je žyle wšecze pravje! Šaž kral David psched šščinju teho
šnjesa rejwasche, pošajujo tač šjawnje šwoje wješele na pschi-
šhadže šščinje teho šłuba, tač tež šesuš ššhryštuš njeje reju ša-
čžišnyš jako hrěch tač doško hacž bě wona wušłod čžišteho wješela
a čžiste wješelenje šame. Šažo pač ššraelej njebu wot Moššafa
jenož to šłote čželo ša hrěch pschilicžene, ale tež ta reja wóšolo
njeho, a to toho dla, došelž bě tuto drje šamo na šebi čžište
wješelenje, winowane a pošwječžene temu čželecžu. A hdyž
čžitajš Matš. 14. ššaw, šačžuwajš, šo tam šo nješahudžuje jenož
to šrawne žadanje teje ššawššej rejarški, ale hižo tež jeje rej-
wanje, kotrež dyrbjesche ššodobanje tych mužšlich, pschednyšchém
ššawššowe namafacz.

Ššto šhyna š teho? Rejwacz njeje hrěch, tač doško hacž to
čžište wješelenje je; rejwacz pač je hrěch, hdyž tuto wješelenje wjazny
čžište njeje. A hdy to nětk wššch, hacž je čžište abo niz? Šehdy,
hdyž ty toju reju pruhujesč, hacž š nej wobštačž móžesč psched
tvojim šwědomnjom a tvojim Bohom!

Še š tym něššto nowe prajene? My mēnimy, šo niz! Še
to tola ta měra ša žyle čžłowške žiwjenje a wššitko čžłowške čži-
njenje. Šač doško hacž ty š tutyh wššch wobššejšch psched šwojim
šwědomnjom a psched šwojim Bohom, nješby hrěča čžinič, njewob-
ššejšch-li pač wjazny, šy ššreššič!

Schtu po tutym nětko te reje našeho czařa řu, to doros-
budž řebi kōřdy řam! — —

Jene budž tu hiřcže najponujene. To wařchnje řidow a
druhich ludow, Bohu abo bohām reju rejmacž, je w 14. lētstotku
řřeřeřanow ř podobnemu pohnuťo. Namafamy nad Rheinom tehdy
tych „řanowych rejwarjow.“ Běchu to religiořni řanatikojo, kotřiž
řwoju reju ř eřeřeři řřw. řana rejwachu, wudawajo, řo maja při-
tym njebęře widženje. řich reja bu ř rejwanřkej wrōtnořeři; rej-
wachu huřto dořeč, domiž řo morwi ř řeni njeřmejachu. řak rej-
wajo eřahachu po kraju wokolo. řonž wřcheho bě, řo řich bōřřy
řa eřerta-wobřndujenyh dđeržachu a duž přčecřiwo nim wuřtupichu.

Něřřto to podobne řřej řitowej reji (Beitstanz), přčed něřřto
eřařom w řomhāj řōh wopiřanej. řanowa a řitowa reja a ta
reja řařidženy h měřazow řu w řeny přčes jene: řu to řnamjenja
řhorořeři! A dwělomne njeje, kotřež tuty h řřoch to najřřařchniře!
řam běchu to přčezjo jenož wěřte dđerle kraja abo luda, tōy řas
bě to řyřly lud, řyřly kraj! — —

Evangelřka řwoboda. *)

Wjele ludi je, řiž prařa: „Bože řařnje dđeržeč, to je řa
řidow, a pobořny byeč a řo modlicž a do řyřkwi řhodžicž, to je
řa řatholikow, pola nař evangelřich je wřcho bōle řwobodne (frei).
řueři ludo řo mōřnje mola. řřčetož, řčto evangelřka řwoboda
je, to eřu řa řořařnič: Wř wērimy, řo my hnydom po řnjereři
ř hnadu řdo njebęř přčidžemy, my nje wērimy do eřiřeřa. Wř
wērimy, řo řōh nařche modlitwy w domach a w řyřkwi řunje řak
derje wuřřlyřha, řako byřmy na řak řjenowane řwjate řněřna
pueřowali aby do řlōřčtra řšli. Wř mamy řōžu wječeř, řaž je
řu řejus řřřřtuř wuřřajit. řola nař je řēitwa řa duchowny h
domolena, řaž je to řōh wuřřajit. Wř wērimy, řo my řebi
ř pjenjeřami nje mōřeny řbōřnořeč řupicž, ale řo nař řōh ř hnadu
do řwōřich njebęř wōřnje. Ale řo mōže tōn evangelřti řak lořko-
řmyřlenny abo řamo řjesbōřnje řivy byeč, a řo řo njeřjeba wo
Boha a Bože řařnje řyřta řtaracž, to řuther řēnje wueři njeje.
řōh řebi wot nař evangelřich řunje řak derje řaž wot kōřdeho
hinařwēřjaze řo řada, řo byřmy my pobořne řjes poruřa řiwjenje
wjedli, a řwēru po řōřich řařnjach řhodžili. řehodla, dořelž řu
ludo wot řoha wotpadnyli a řjesbōřni bywaju, řehodla je řōh
tu wulku wōřnu řako řhořkanje přčipōřřak. řehodla je nūřne, řo
kōřdy pokutu eřiři, a řo řwobroeři wot řwojeho řleho pueřa, a řa-
poeři nje jene nowe, pobořne, Bohu řpodobne řiwjenje. řak budže
řo řōh řařo nad eřlowjekami řmilič, a nam tōn prawy mēř
přčiniřeč.

H. H.

*) řu pyta ředny prořřny muř, řivy a dđerlazu mjes wřche-
lařimi ře wřchelatěho luda, řa wēnořeři a řa prawy h pueřom,
přčedny wřčē h přčes tutōn řřuchly eřař a ř tuteho řřuchleho
eřařa wōn. řjech je řeho řednere ale dobre řłowo ředny pohōř
druhym.

řōh řo njeda wuřmēřčeč!

Dđerlaczēř ř. w řamburgu bě řo nawueřiř, při kōřdej
řkladnořeři hanič. řōn mēřeře ře řłowa: „řōh mje řatamař!
řōh mje řchřařuj! řōh mje řpal!“ přčezjo na řwojim řařřku.
A hlař, řōh tōn řnjēř wuřřlyřha řeho řunu, řako wōn řōři
hnew na řaře řjesbōřne wařchnje na řo dele wōlaře.

Džeň 18 řeburuara 1819 nařta řjenuriř w řamburgu w-
heň, při kotřmž bě řež ř. ařřo muř při řyřkwi řōdla.
řpody řhēže, w kotřeř řo paleře, bě pinza, w kotřeř wřchelatě
tueřne wēř přčedawachu a řiž bě na druhym dnu po wōhnu
hiřcže njeřřanena. řola řo ničto do njeje nups podacz a

po te wēř, řiž řam hiřcže běchu, hič njechāře, řo řo řa
řama do hromady řyřnje. řapōřleđu řmuři řo hanjer ř. a
dđerēe ř thmi řłowami: „řōh mje řpal!“ do pinzy, řo by řam
hiřcže někotre wēř wohennej wutorhny. řchřřjo dnu ř mu-
řōjo dđerchu řa nim. Ale řēdy běchu wōni řacz na pořozu do
pinzy, dha řo řuch ře řameje do hromady řyřny. řzi řchřřjo
muřōjo wuřdžechu njeřřaneni ř ře ř pinzy. řōn njeřřōřowny
hanjer pak řeřeře pak řacz pod pařu w horzy h řamjeny h a
řacz řunje bu wřcho mōřne ř řeho wumōřenju eřiřene, dha bě
to řola wřčitko podarmo. řōn wřa řrudny řōř a řemu řo
řta, řaž bě řebi řadař, wōn bu při řiwym eřiře řpjeceny a
řpaleny, přčetož na dwē hōřinje dnyřjeře wōn řpody řehliwy h
řamjenow najřwurōwiře holoře přčēřacz, priedy řacz pod
wulřim wōlanjom a řařořenjom řwojeho ducha řpueřeři.

* * *

řola mēřta řilliřaua hrajachu w řēe 1553 řřjo hřaczny
řenu njeřřelu wōřkly přčed mēřčezanřkej nuri a ředny wot
nich, ř mjenom Ulrich řchřōder, řiž bě hiřom wjele pjenjeř
řhubit, hanjeře řyřly eřař na řara řadlawe wařchnje. řako
bě na pořleđu na jene dobo řara dobre řhary dořak, prařeře
wōn: „řo eřiře, dnyřřak tōn řōeč řařo řhubicž, Bohu řwōř mječ
do řiwota eřiřnyeč.“ A hlař, wōn řhubi a wutorhny ř molom
řwōř mječ, přiřa tōn řamy řa řōř a eřiřny řōn ř njebęřam
hōře. řōn mječ pak řakto řo řemu, řako řařo dele přčileeři,
do řyřa; hiřcže někotre řhchňjenja a řeho hanřara duřha bě
ř eřiřa wuřřka.

ř blifřa a ř dalofa.

řewiřchē h mōřny hōřow řlyřch h w pořleđny h mēřazach
wo wurubjeny h abo wobřadnjeny h řōřich domach. řež jene
řrudne řnamjo řrudneho řeřařa. řak dořto to hiřcže!? řene
nařhōņenje ře řřawijnow řluda je to, řo je ředny lud řkuboko řa-
padnyř, řhdyž řebi řwoje řwōřniřny wřaz řa řwjate njeřēři abo
řebi ře wřazy řchřitacz nje wē, a řo je řd huřto řapoeřiř wot řōřa,
huřto ře řpoeřiř wulřeho njeřōřa.

řytař a namafaj.

řotmōřwa ř II.: řana. 1.) 1. řam. 1. 2.) řob! 1
3.) řuf. 2, ř6. h

III.

řotre mjenow ma řa řēřa,
řdžeř ř wōhjom řo řam řemja řwēřka,
řdžeř řhna njeřřak nana eřiři,
řdžeř přčerađniřej řo řa mjeřa mēři,
řdžeř miřčtr řwořich wōři,
řako pořleđny tu pueře řhodži.

ř temu ř najmjeřřcha 4 bibliře mēřna.

řiřřowanje. Wřchitřim eřiřeřenym dořiřowarřam wutrobnu
dđer, přčedny wřčē řa přčinořchti ř prařčēnjū: „řejmacž, je to
hřēh?“ řiwamy přčihōđny řa řo na tuto prařčēnje a na
wřčē přčinořchti ř temu. — Bnyřmy řež řad hiřcže wřaz mē-
njenow ř temu řlyřcheli. — Wbo řež ř thm nařřawřam wo
„miřionijwe“ — přčirunaj řerbiřke řowiny eřiřla 26, 28, 32.

ředaktor.

řamolwity ředaktor: řarař W h ř g a č w řořaczřach.
řudawwa „řerbiřka řuřřa“, dnuřřtowo ř wobm. řuf.
eřiřeč řřmolerjeř řniřčřiřčēřēnjē w řerbiřřim řomje
w řudnyřchiny.